

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 42. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Oktatási és gazdasági kérdésekről tárgyaltak a MÁÉRT szakbizottságokban

Október 8-án ülésezett a MÁÉRT Oktatási és Kulturális Szakbizottsága, ahol Hoffman Rózsa, az Emberi Erőforrások Minisztériumának köznevelésért felelős államtitkára köszöntőjében kiemelte, hogy már nyolcadik alkalommal ült össze a szakbizottság, ami jelzi, hogy milyen kiemelt figyelmet fordít a kormányzat a határon túli magyarok oktatási és kulturális támogatására. Hangsúlyozta, hogy a támogatások legfőbb célja az, hogy a szülőföldön működő magyar nyelvű oktatást hatékony formában egészítsék ki. Kiemelte, hogy egyre több külföldi magyar iskola vesz részt anyaországi tanulmányi versenyeken, köszönhetően a növekvő számú pályázati kiírásoknak. Répás Zsuzsanna nemzetpolitikaért felelős helyettes államtitkár a 2013. évi tematikus program sikereiről számolt be. Kiemelte, hogy a 2013. a külföldi magyar kisiskolások éve program körútja során huszonkét helyszínen, több mint ötezer gyermekkel találkoztak. Pályázatokat írtak ki a közösségépítés témája köré csoportosítva, és hamarosan elkészül módszertani csomagjuk, amit a régióspecifikus továbbképzések követnek. A következő évi program célja, hogy a magyar nyelvű iskolaválasztás fontossága mellett megmutassa, hogyan válhat a gyermekből sikeres felnőtt.

Az idei év sikeres kezdeményezéseiről, a jövő évi tervekről és a külföldi magyar értéktárról tárgyalt többek között a MÁÉRT Gazdaságfejlesztési és Önkormányzati Szakbizottsága október 9-én. Az ülésen Szatmáry Kristóf, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára hangsúlyozta, hogy a jövő évi költségvetési tervezetben nem csökken a külföldi magyarság támogatására szánt összeg. Az államtitkár beszámolt az olyan új programokról, amelyek a vállalkozók továbbképzését, külföldi fiatal magyar vállalkozókat és gazdálkodókat segítenek. A Kárpát Régió Üzleti Hálózat működésével kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy a már jól működő irodák mellett újabbak nyitását készítik elő. Répás Zsuzsanna nemzetpolitikaért felelős helyettes államtitkár bemutatta a bizottságnak azt a 105 értéket, amelyet különböző határon túli szervezetek javasoltak a Külföldi Magyar Értéktárba. Ezek a nemzeti értékek növelhetik a magyarság megbecsülését az Európai Unióban és szerte a világban, hozzájárulnak az új nemzedékek nemzeti hovatartozásának, magyarságtudatának kialakításához, megerősítéséhez. A bizottság elfogadta a javaslatokat és az értékek listája a Nemzeti Regiszter honlapján olvasható.

EMNT: újraválasztották Tőkés Lászlót

Újabb kétéves elnöki mandátumot kapott az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) küldöttgyűlésén Tőkés László. Tőkés László egyedüli jelölt volt a tisztségre. Javaslatára a küldöttgyűlés megerősítette Sándor Krisztinát az ügyvezető elnöki tisztségben. A küldöttgyűlés módosította az EMNT alapszabályát 11-ről 9 tagúra szűkítette az elnökséget. Partiumi alelnöknek Nagy József Barnát, közép-erdélyinek Gergely Balázst,

székelyföldinek pedig Nagy Pált választották. Az elnökség tagjai lesznek továbbá Mátis Jenő, Borbély Zsolt-Attila és Tiboldi László, valamint a Magyar Ifjúsági Tanács (MIT) által jelölt Sorbán Örs. A küldöttgyűlés zárónyilatkozatában az EMNT megerősítette a Tőkés László által szorgalmazott stratégiaváltást. Ebben leszögezte, hogy a vélelmezett többségi érzékenység helyett a magyar érdekek képviselését és védelmét kell előtérbe helyezni. Ennek szellemében erősíteni kell külpolitikai érdekérvényesítő tevékenységet, és mindent meg kell tenni a „modellértékű romániai kisebbségpolitika” hamis mítoszának leépítéséért, a nemzetközi fórumok valós adatokon alapuló, tényszerű informálásáért. A zárónyilatkozat kitér arra is, hogy külföldön és belföldön egyaránt tudatosítani kell: „a magyarellenesség a xenofóbia egyik aletesete, mely nem kevésbé elítélendő, mint a rasszizmus, antiszemitizmus vagy cigányellenesség”. Tőkés László zárszavában emlékeztetett arra, hogy a két évvel ezelőtti küldöttgyűlésén döntött az EMNT az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) létrehozásáról. Kijelentette: „a párt nem töltötte be a hozzáfűzött reményeket és elvárásokat”. Az eseményt követő sajtótájékoztatón az MTI kérdésére elmondta, az EMNP eredményeit a körülményeknek tulajdonítja, és továbbra is szövetségesként tekint a pártra. „Az EMNT továbbra is mozgalmi és civil háttérrel biztosít a néppártnak” – fogalmazott Tőkés László. Újságírói kérdésre cáfolta azt a hírt, miszerint az RMDSZ listáján indulna a következő európai parlamenti választásokon. Az EMNT-elnök szerint a legideálisabb egy közös magyar koalíciós lista lenne. „Nem a jelölés vagy az én megválasztásom a fontos, hanem hogy a magyar közösségnek hiteles képviselője legyen az Európai Parlamentben. Ha az RMDSZ továbbra is elutasítja az együttműködést, veszélyeztetni fogja a képviselést” - mutatott rá.

Megakadályozhatatlan a Székelyek Nagy Menetelése

A hatóságok hiába próbálnak akadályokat gördíteni a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) által október 27-re meghirdetett Székelyek Nagy Menetelése útjába: a nagyszabású rendezvényt mindenképp megtartják. Ezt szögezték le az október 27-i akción résztvevő nagyobb szervezetek képviselői. Az egységes és autonóm Székelyföld követelésének képviselésére kezdeményezett október végi felvonulás szervezői a múlt héten közölték, hogy az Országutak és Autópályák Országos Társasága egy miniszteri rendeletre hivatkozva 28 ezer euró útdíj befizetéséhez köti a 45 kilométeres tiltakozó felvonulás engedélyezését. A hatóság egy kulturális és sportrendezvények engedélyeztetését szabályzó rendeletre hivatkozva próbál díjat fizettetni a szervezőkkel. A szervezők még augusztusban iktatták a rendőrségen és a csendőrségen az október 27-re tervezett rendezvény lebonyolítására vonatkozó kérelmet, az útvonalon található valamennyi önkormányzatnál bejelentették azt, és csak tudomásulvételre küldték az országos rendfenntartó szervekhez, valamint az országutakat felügyelő hatósághoz. „A Székelyek Nagy Menetelésére akkor is sor kerül október 27-én ha egybanisokkal kell fizetni a 28 ezer eurót, ez az összeg a marosvásárhelyi példából kiindulva fél nap alatt összegyűlne” – szögezte le a Krónikának Kovács Péter. Az RMDSZ főtitkára nevenségesnek nevezte, hogy a hatóságok ilyen akadályokat próbálnak gördíteni a szabad véleménynyilvánítás útjába. „Apró hivatali packázás az Országutak és

Autópályák Országos Társaságának próbálkozása, hogy elbátortalanítsák a szervezőket és a résztvevőket” – nyilatkozta a téma kapcsán Toró T. Tibor. Gazda Zoltán, az SZNT sepsiszéki elnöke – a hivatalos szervezést vállaló egyik civil szervezet, a Sepsireform Egyesület elnöke – elmondta: a szervezők nem fizetik ki a hatóság által követelt 28 ezer eurós útfoglalási díjat, hiszen az október 27-ei rendezvény a szabad véleménynyilvánítás eszköze, semmiképp sem művelődési vagy sportrendezvény, tehát a miniszteri rendelet erre nem vonatkozik.

Nem várható jogszabály a székely lobogó kapcsán

A kormánynak nem áll szándékában olyan törvényt hozni, amely lehetővé teszi a székely zászló használatát a középületeken – nyilatkozta Victor Ponta miniszterelnök újságírói kérdésre. Az előljáró hozzátette: ilyen jogszabályt legfeljebb a magyar kormány fogadhat el, Romániában ilyesmi nem fordulhat elő. A kormányfő Frunda György miniszterelnöki tanácsadó péntek esti kijelentésére reagált a sajtónak. A marosvásárhelyi RMDSZ-es politikus az Antena3 televízió egyik műsorában azt mondta: a helyi közösségek zászlóinak középületekre történő kitűzését rendeletben kellene szabályozni. Frunda emlékeztetett, a rendelet elfogadására Ponta korábban ígéretet tett az Európa Tanács parlamenti közgyűlésén is. A volt szenátor kiemelte, hogy a székely zászló kitűzését a jelenlegi törvények nem tiltják Romániában. Ennek ellenére a székelyföldi prefektusok bepereltek több polgármesteri hivatalt, mert közintézményekre is kihelyezték a kék-arany lobogót. Victor Ponta az RMDSZ idei, csíkszeredai kongresszusán megígérte, a kormány törvényt fogad el a nemzeti közösségek szimbólumainak használatáról. Felszólalása alkalmával kijelentette: a székely zászlót mindenkinek tiszteletben kell tartani. „Megtanultam már, hogy csak akkor várhatok el tiszteletet, ha magam is tiszteletet tanúsítok” – fogalmazott májusban a miniszterelnök.

Nem elégedett az MKP a választási értesítőkkal

A belügyminisztérium a napokban elküldte a magyarlakta településeknek a megyei választásokról szóló értesítők mintáit. Ezek tartalmazznak ugyan magyar nyelvű információkat is, ám nem a hatályos jogszabályoknak megfelelő módon és terjedelemben. Berényi József, a Magyar Közösség Pártja elnöke közleményben emlékeztetett, a vonatkozó szabályozás szerint a magyarlakta települések önkormányzatainak a megyei választások előtt el kell választópolgáraikhoz juttatni a szlovák és magyar nyelvű értesítőket. A szlovákul közölt információknak teljes terjedelemben meg kellene jelenniük magyarul is. „Ehhez képest a minisztérium mintái csak a szlovák szöveg egy részét tartalmazzák magyarul, azt is durva helyesírási és fogalmazási hibákkal” – mutat rá a pártelnök. Közleményében Berényi József leszögezi: az sem elfogadható, hogy a magyar szöveg a szlovák nyelvű szövegtől kisebb betűmérettel készült, miközben kormányrendelet

rögzíti, hogy azonos méretűnek kell lenniük. A mintán egyébként nem csak szlovák és magyar nyelvű szöveg olvasható, hanem további négy kisebbség nyelvén írt szöveg is. „Bár a törvény azt írja elő, hogy a magyarok településeknek szlovák és magyar nyelven kell kiküldeniük az értesítőket, a további kisebbségi nyelvű szövegek megjelenítése ellen elvi szinten nincs kifogásunk. Az ellen viszont igen, hogy a szlovák nyelvű szöveg kiemelésével, a magyar nyelvű szöveg csak részleges megjelenésével, és a további nyelvek megjelenésével a magyar nyelvű tájékoztatás „elveszik” a mintákon, külön kell „kutatni” utána. Ez így összességében a törvény szerinti cél kijátszása” – fogalmaz Berényi József. Az MKP elnöke megjegyezte, a Magyar Közösség Pártja többször ráirányította a figyelmet arra, hogy a Fico-kormány számtalan esetben lehetetlenné teszi a Szlovákiában élő magyarok nyelvi jogainak alkalmazását. Berényi szerint „nyelvi és egyéb jogainkat csak akkor lehet majd megfelelő színvonalon biztosítani, ha a szlovákiai magyarokat saját kisebbségi önkormányzati szervein keresztül vonják be a közigazgatás minket érintő feladatainak végrehajtásába. A megoldás a kisebbségi önkormányzatiság”. A Magyar Közösség Pártja kezdeményezte a belügyminiszternél a választási értesítők kijavítását.

Pásztor: Sürgős megoldást kell találni a Vajdasági RTV problémájára

Haladéktalanul meg kell oldani a Vajdasági RTV-t érintő pénzügyi problémákat, de választ kell találni az egyéb nyílt kérdésekre is, szögezte le Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke, aki megbeszélést folytatott Srđan Mihajlovic-tyal, a médiaház vezérigazgatójával. Pásztor figyelmeztetett a vajdasági közszolgálati médium megőrzésének és fennmaradásának fontosságára is. Pásztor és Mihajlovic megvitatták a Vajdasági RTV-ben uralkodó viszonyokat, s szót ejtettek azokról a problémákról is, amelyekkel ez a médiaház szembesül, áll a Vajdasági RTV sajtószolgálatának közleményében. A felek egyetértettek abban, hogy a tartományi közszolgálati média fejlődése szempontjából fontos, hogy a Duna stratégiában lefektetettekkel összhangban kapcsolatot építsenek ki a régió más rádiós és televíziós központjaival. A közszolgálati médiumoknak évente a költségvetésből a teljes bevétel 1,5 százalékát kellene megkapniuk, ami mintegy 126 millió euró. Ezt irányozza elő a közszolgálati médiumokról szóló új törvény tervezete. Ennek az összegnek a 80 százaléka, azaz nagyjából 100 millió euró a Szerbiai Rádió és Televíziót (RTS) illetné meg, a fennmaradó 20 százalék pedig a Vajdasági Rádió és Televízióhoz (RTV) kerülne. A szerbiai kulturális és tájékoztatási minisztérium honlapján közzétett információk szerint a közszolgálati médiumok egy szerződés alapján kapnak meg a pénzeket a költségvetésből, amely szerződést az illetékes minisztérium kötné meg a médiaházakkal, a kifizetés pedig 12 egyenlő részletben történne. Ezt az összeget csak a médiaházak alapvető működésére használhatnák fel.

Pásztor: Nincsenek titkos tárgyalások a VMSZ és az SNS között

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) vezetője elutasította a DS állítását, miszerint a VMSZ titkos tárgyalásokat folytat az SNS-szel a többség újragondolásáról vagy a vajdasági előrehozott választások kiírásáról. Pásztor a Politika napilapnak azt nyilatkozta, nem lát egyetlen okot sem az előrehozott választásokra, de ahogy köztársasági szinten, úgy tartományi szinten is minden lehetséges. „Ami azt az üzenetet illeti, hogy mi tárgyalunk a haladókkal a többség átalakításáról vagy az előrehozott választások kiírásáról Vajdaságban az, úgy mondanám, ködös” – mondta a VMSZ vezetője, hozzátéve, a VMSZ és az SNS között fennáll a kommunikáció, és „normális, hogy mindenről tárgyalnak”. A hatalmi koalíción belüli helyzetet értékelve elmondta, a szituáció „meglehetősen indulatoktól terhes amiatt, mert a politikai színteret is indulatok uralják”, de már három-négy nappal korábban is látható volt, hogy a vajdasági parlamenti koalíció a koalíciós megállapodásokkal összhangban hozta meg döntéseit. „Ami az előrehozott választásokat illeti, az év végéig nem látok egyetlen olyan momentumot sem, amely arra utal, hogy erről komolyan el kellene gondolkodni, a mai távlatból szemlélve pedig azt se látom, hogy reális arra gondolni, hogy lesznek előrehozott választások” – mondta Pásztor. A kérdésre azonban, hogy ez megtörténhet-e mégis, azt válaszolta, „bármilyen megtörténhet”, de ő ezt ma nem látja.

Ülésezett a KMKSZ Választmánya

Beregdedében ülésezett a KMKSZ Választmánya, ahol Kovács Miklós, a szervezet elnöke beszámolójában Ukrajna helyzetét elemezve rámutatott: „A világpolitikai helyzet most kialakít egy olyan szituációt, amely remélhetőleg lehetővé fogja tenni, hogy a magyar kormányzat számunkra létfontosságú, komoly ügyeket tudjon napirendre tűzni.” Az elnök ezzel arra utalt, hogy a kijevi kormányzat EU-integrációs törekvéseinek támogatásáért cserében Magyarországnak követelnie kell az itt élő magyar közösség jogos elvárásainak megfelelően, hogy legyen végre Tiszamelléki járás, és a magyarság vonatkozásában is hajtsák végre a hatályos ukrán nyelvtörvényt. Brenzovics László, a KMKSZ alelnöke beszámolt az Európai Unió Keleti Partnerség Programja keretében elvégzett épületfelújítási munkálatokról, melyek keretében 63 oktatási intézmény és más középület rekonstrukcióját végezheték el, a program október 30-ra sikeresen lezárul. Bejelentette továbbá, hogy november 8-án kerül sor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola megújult homlokzatának ünnepélyes átadására, illetve Ungváron Gróf Csáky Krisztina szobrának a felavatására is. Novemberre a Külügyminisztériummal folytatott tárgyalásokon kiderül, hogy folytatódik-e jövőre is a Keleti Partnerség Program. Brenzovics László elmondta továbbá, hogy az utóbbi időben nagyon élénk volt a kapcsolattartás a magyar kormányzat és Kárpátalja között, számos magyar politikai vezető látogatott el Kárpátaljára. Látogatást tett Kárpátalján többek közt Budai Gyula, a

Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára, Szatmáry Kristóf, a Nemzetgazdasági Minisztérium gazdaság szabályozásért felelős államtitkára, és kihelyezett ülést tartott az Országgyűlés Potápi Árpád vezette Nemzeti Összetartozás Bizottsága. Gulácsy Géza alelnök, a „KMKSZ” Jótékonysági Alapítvány igazgatója elmondta, hogy lezajlott az oktatási-nevelési támogatással kapcsolatos ügyintézés. A kifizetésre kerülő összeg csökkent az idén, ugyanis az Európai Unió felszólítására zárolni kellett Magyarországon bizonyos összegeket, és ennek ez a támogatás is áldozatul esett, de minden jogosult meg fogja kapni a támogatási összeget. Bejelentette, hogy a magyar földfelszíni televízió-sugárzás digitális átállása miatt a Nemzeti Hírközlési és Média Hatóság forrásainak terhére pályázatot hirdet a Bethlen Gábor Alap, amelynek keretében körülbelül hatezer család számára visszatérítik a földfelszíni digitális adások vételére alkalmas dekóder-készülék árát, kb. 25 euróig. Előre láthatólag azok a családok kaphatnak majd támogatást, akik legalább két gyermeket nevelnek és azokat magyar iskolába járatják, továbbá azok a családok, amelynek legalább egy tagja magyar oktatási intézményben dolgozó pedagógus.

